

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

**Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ З ПРАКТИКУМОМ**

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність 053 Психологія

(шифр та найменування спеціальності)

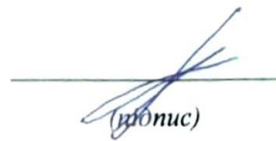
освітньо-професійна програма Психологія

(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання денна, заочна

КИЇВ 2024

РОЗРОБНИК силябусу (доктор психологічних наук, професор, кафедри психології, філософії та суспільних наук)

Ольга ДРОБОТ

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології, філософії та суспільних наук

Протокол № 19 від 13.06.2024

Завідувач кафедри
Лариса ТАРАСЮК

Гарант освітньо-професійної програми 053 Психологія
(кандидат психологічних наук, доцент)

Олена ДУБЧАК

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	Загальна психологія з практикумом, ОК 2.4 в ОПП
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	1,2 й рік навчання, 1,2,3 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	15 кредитів ЄКТС (450 год, де 1 сем-4 кредитів, 2 сем-5 кредитів, 3 сем-6 кредитів), з них: 180 год аудиторного навантаження (60 год лекційних, 60 год семінарських, 60 год практичних занять) та 270 год самостійної роботи.
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Залік, екзамен (1 сем-залік, 2 сем-екзамен, 3 сем-екзамен)
6. Інформація про консультації	За запитом здобувача вищої освіти в онлайн форматі
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Дробот Ольга Вячеславівна (доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки)
9. Контактна інформація викладача	drobot.olha@tnu.edu.ua
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Вивчення даного предмету дає можливість здобувачеві вищої освіти ознайомитися з предметом вивчення навчальної дисципліни яким є психічні явища як відображення навколишньої дійсності завдяки діяльності головного мозку з метою регуляції власної діяльності, спілкування, поведінки; з основними концепціями та теоріями розвитку сучасної психологічної науки; забезпечування психологічної підготовки на фундаментальному рівні наукових знань з психології для майбутніх психологів до початку професійної діяльності.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Кінцевою метою курсу є формування чіткої структурної схеми дисципліни «Загальна психологія з практикумом» яка

	<p>складається з чотирьох розділів, теоретичних знань та практичних вмінь і навичок при використанні практичних дослідницьких завдань, що є основою для вивчення усіх психологічних дисциплін бакалаврського та магістерського кваліфікаційного рівня.</p> <p>Основними завданнями, цілями вивчення є: опанування студентами системою психологічних знань про загальні закономірності, механізми виникнення та функціонування психічних явищ як теоретичної основи для підготовки психолога до роботи у різних галузях науки та практики; засвоєння студентами питань історії, методології та особливості міждисциплінарних зав'язків загальної психології з іншими психологічними науками; засвоєння основ фізіологічного підґрунтя психічної діяльності, розвитку психіки у філогенезі та онтогенезі; вивчення психічних процесів як складової частини прояву психіки, пізнавальних й емоційно-вольових, мови та мовлення; опанувати базові психологічні явища й поняття, їх сутність, структуру та значимість – «особистість», «індивідуальність», «свідомість» й «самосвідомість», «спрямованість», «характер», «здібності», «темперамент», також таки як «діяльність», «спілкування», «поведінка»; набуття умінь використовувати набуті знання при вивченні інших навчальних дисциплін, у процесі дослідницької та практичної роботи, самопізнанні та самовихованні; засвоєння знань та набуття умінь організації конкретного психологічного дослідження, використання методичного матеріалу вивчення психічних явищ.</p>
Пререквізити	-
Постреквізити	Всі психологічні дисципліни ОПІ. Кваліфікаційна робота бакалавра, магістра.

Формат проведення дисципліни	<p>Під час навчання використовуються наступні форми та методи: презентації, ділові ігри, бесіди і дискусії, індивідуальні науково-дослідні завдання, розв'язання психологічних задач.</p> <p>Віртуальне навчальне середовище, яке використовуватиметься у разі роботи в дистанційному режимі - Google Classroom.</p> <p>У дистанційному режимі лекції / практичні / семінарські заняття будуть проведені за допомогою програм електронної комунікації Google Meet.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем здійснюється через Classroom та корпоративну пошту.</p>
------------------------------	--

1. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни.

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни:

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 13. Здатність вільно і всебічно розвивати особистість, зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі усвідомлення загальної системи знань про людину і світ, природу, техніку і технології, суспільство та духовне життя у всіх його основних проявах, сприяти розвитку традицій і культури українського народу, розвитку етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності

СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ

СК 3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

2. Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми.

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

3. Тематика та зміст навчальної дисципліни.

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчального заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
<u>1 семестр.</u>			
РОЗДІЛ 1. Загальна характеристика психології як науки, природа і структура психічних явищ.			
Тема 1. Загальна психологія як навчальна дисципліна, історія виникнення психології як науки. Основні етапи становлення та розвитку психології як науки. Сучасні напрямки психологічної науки: Психофізіологія, Психоаналіз, Біхевіоризм, Діяльнісний підхід, Гуманістична психологія, Когнітивна психологія, Культурно-історичний підхід.	Лекція, семінар, практика.	-Поточний; усний метод (співбесіда); -обговорення презентацій доповідей, відповіді на проблемні питання, виконання тематичних завдань; -виконання практичних психологічних завдань	2 2 2
Тема 2. Психологія і психіка. Поняття психічного. Функції, форми прояву Психіки. Предмет психології. Психічне явище. Структура психічних явищ. Психічні факти. Співвідношення наукової та життєвої психології. Завдання Психології.	Лекція, семінар, практика	- Поточний; усний метод (співбесіда) -обговорення презентацій доповідей, опитування -виконання практичних психологічних завдань	2 2 2
	Лекція, семінар,		2 2 2

<p>Тема 3. Механізми психіки людини. Будова механізму психіки людини, характеристика, форми, мета. Психічне відображення. Психічне проектування. Психічне опредметнення.</p>	<p>практика</p>	<p>-Теж саме-</p>	<p>2</p>
<p>Тема 4. Фізіологічна основа психічної діяльності. Рефлекторна природа психічного. Функціональна роль психічних процесів. Експерименти І.П. Павлова. Тимчасовий нервовий зв'язок, психічний процес. Психічна діяльність. Дві сигнальні системи. Умовний рефлекс, людина і тварина. Основні положення рефлекторної теорії. Суттєві недоліки рефлекторної теорії. Мозок і психіка, асиметрія головного мозку</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний, усний метод (проблемна) -Обговорення презентацій доповідей, відповідей на проблемні питання; -вирішення практичних психологічних задач(діагностування)</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 5. Психіка і свідомість. Історичний розвиток людської свідомості. Поняття свідомості. Ознаки, функції свідомості. Структура свідомості, рівні, зони. Рівні свідомості як рівні психічного відображення – свідоме, підсвідоме, несвідоме, надсвідоме. Поняття Філогенезу, Онтогенезу, розвитку психіки у філогенезі та онтогенезі, фактори формування свідомості.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний, усний метод (проблемна) -Презентація доповідей, обговорення проблемних питань; -вирішення практичних психологічних задач</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 6. Наукові принципи, етапи психологічного дослідження, загальнопсихологічні категорії. Науковий Принцип. Принцип детермінізму, відображення, єдності психіки та діяльності, розвитку психіки у діяльності, системно-структурний принцип. Етапи психологічного дослідження. Загальні категорії психології.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний, усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей, обговорення проблемних питань, опитування; -вирішення практичних психологічних задач, опрацювання кейсів</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 7. Методи психологічного дослідження. Методологія, метод, методика. Загально-наукові методи, теоретичні та емпіричні. Конкретні наукові методи. Основні методи психологічного дослідження. Додаткові або допоміжні методи..</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний, усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей, обговорення; -співбесіда, опитування; -вирішення методичного завдання,</p>	<p>2 2 2</p>

<p>Тема 8. Методи психологічного дослідження (продовження). Метод спостереження, види, вимоги. Якісті дослідника спостерігача. Метод експерименту, види, за формою результатів. Додаткові методи: тесту, опитування, аналізу продуктів діяльності, узагальнення незалежних характеристик, самооцінки, кількісний та якісний аналізи дослідження психічних явищ.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>складання протоколів досліджень</p> <p>Поточний; усний метод (співбесіда) -обговорення презентації, проблемні питання; -співбесіда, вирішення практичних психологічних задач, складання протоколів досліджень. Контрольна робота розділ 1</p>	
<p><u>2 семестр.</u> РОЗДІЛ 2. Психічні процеси та стани. Психологічна характеристика особистості</p> <p>Тема 9. Відчуття. Відчуття: суть, властивості, закономірності. Розвиток відчуття в онтогенезі. Формування відчуттів.</p> <p>Тема 10. Сприймання. Сприймання: суть, властивості, закономірності. Розвиток сприймання в онтогенезі. Порівняльна характеристика відчуттів та сприймання.</p> <p>Тема 11. Пам'ять. Пам'ять: визначення, види, процеси, властивості пам'яті. Розвиток пам'яті в онтогенезі та її формування.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p> <p>Лекція, семінар, практика</p> <p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>Поточний; усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей, обговорення; -співбесіда, вирішення практичних психологічних задач.</p> <p>Поточний; усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей, обговорення; -співбесіда, вирішення практичних психологічних задач.</p> <p>-Поточний; усний метод (проблемна) -Презентація доповідей, обговорення, опитування; -співбесіда, вирішення практичних психологічних задач.</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>

<p>Тема 12. Уява. Уява як психічний процес. Функції уяви. Характеристика уяви, риси уяви, фізіологічні основи процесів уяви. Форми уяви. Види уяви, їх особливості: мимовільна і довільна уява; пасивна і відтворююча уява; творча, технічна, наукова уява.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>Поточний; усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей; - співбесіда, проблемні питання -вирішення практичних психологічних задач.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 13. Мислення. Психологічна характеристика мислення: визначення, ознаки, процеси, види, властивості. Мислення як процес вирішення завдання. Зв'язок мислення із мовленням, свідомістю та іншими психічними складовими. Співвідношення понять: мислення, розум, інтелект. Розвиток мислення в онтогенезі та його формування.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>Поточний; усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей, обговорення; -співбесіда, вирішення практичних психологічних задач.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 14. Емоції і почуття. Переживання емоційних станів людиною. Теорії емоцій. Афективна сфери особистості. Функції емоцій та почуттів. Позитивні та Негативні аспекти прояву емоцій та почуттів. Розвиток емоційної сфери в онтогенезі. Фізіологічні основи переживання людиною емоцій та почуттів. Вияви емоцій та почуттів. Види емоцій. Види вищих почуттів. Форми переживання емоційних станів людиною: настроїв, афект, стрес, дисстрес, фрустрація.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний; усний метод (співбесіда) -Обговорення питань презентації доповідей; -співбесіда, вирішення практичних психологічних задач, проведення діагностування.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 15. Воля. Поняття про волю як психологічну категорію. Теорії волі, функції волі. Вольове зусилля. Проблема походження волі. Аналіз вольових дій. Психологічна структура вольового акту. Вольові якості особистості. негативні прояви волі, поняття абулія, апраксія.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний; усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей, обговорення; -співбесіда, вирішення практичних психологічних задач, опрацювання кейсів.</p>	<p>2 2 2</p>
	<p>Лекція, семінар,</p>	<p>-Поточний;</p>	

<p>Тема 16. Увага як психічний процес. Психологічні підходи щодо розуміння поняття «Увага». Теорії уваги. Суть психічного процесу відволікання, розсередженості. Властивості уваги та їх розвиток. Зовнішня. Внутрішня увага. Мимовільна увага. Довільна увага. Післядовільна увага.</p>	<p>практика</p>	<p>усний метод (проблемна) -Презентація доповідей, опитування; -співбесіда, вирішення практичних психологічних задач, опрацювання кейсів.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 17. Психологічна характеристика особистості. Поняття про особистість як про центральну психологічну категорію. Загальні завдання психологічного дослідження особистості. Поняття «Людина». Індивід. Особистість. Суб'єкт. Індивідуальність. Теорії розвитку особистості.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний; усний метод (співбесіда) -Обговорення проблемних питань презентацій доповідей; - співбесіда, вирішення практичних психологічних задач.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 18. Становлення особистості, структура особистості. Детермінація становлення особистості: соціалізація та індивідуалізація. Соціалізація особистості як процес становлення людини як особистості. Суспільні канали, важелі соціалізації. Поняття індивідуальності, рівні прояву індивідуальності. Фактори формування особистості. Структура особистості (К.К. Платонов). Структура особистості за О.Г.Ковальовим</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний; усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей, обговорення, опитування; -співбесіда, вирішення практичних психологічних задач. -Контрольна робота_розділ 2</p>	<p>2 2 2</p>
<p><u>3 семестр.</u> РОЗДІЛ 3. Психічні властивості. Психологічний аналіз діяльності.</p> <p>Тема 19. Спрямованість особистості. Поняття спрямованості особистості, сфери впливу. Компоненти спрямованості: переконання, світогляд, ідеали, прагнення, інтереси, бажання. Психологічна характеристика структурних компонентів спрямованості особистості. Потреби, мотиви як психологічна основа</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>Поточний; усний метод (проблемна) -Презентація доповідей, обговорення; -співбесіда, вирішення практичних психологічних задач, опрацювання кейсів.</p>	<p>2 2 2</p>

<p>виявлення спрямованості. Активність людини. Поняття «установка». Мета і світогляд людини</p>			
<p>Тема 20. Самосвідомість і Я-концепція. Поняття про самосвідомість, її функції та структура. Етапи формування самосвідомості. Характеристика самовідчуття, самосприймання, саморозуміння. Функції самосвідомості як властивості компоненту психіки людини. Прояви самосвідомості: самоусвідомлення і Я-концепція.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний; усний метод (співбесіда) -Поточний; усний метод (співбесіда) -Обговорення проблемних питань презентацій доповідей; -співбесіда, вирішення практичних психологічних задач, кейси.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 21. Самосвідомість і Я-концепція, структура самоствідомості (продовження). Образ «Я» — центральний компонент самосвідомості, його вияви. Самооцінка, види та їх характеристика, формування. Рівень домагань, види, характеристика. Комплекс неповноцінності, комплекс переваги. Поняття самоповаги. Психологічний захист, його призначення та види</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>Поточний; усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей, співбесіда; -вирішення практичних психологічних задач, проведення діагностування.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 22. Темперамент. Темперамент як біологічний фундамент формування особистості, критерії. Підходи до визначення темпераменту у різних теоріях: гуморальні теорії, конституціональні теорії, фізіологічні теорії. Типи нервової системи за І. П. Павловим. Співвідношення типів нервової системи і сучасних типів темпераменту. Поняття лабільності і динамічності. Психологічна характеристика типів темпераменту Я. Стреляу</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>Поточний; усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей, проблемні питання; - проведення діагностування, вирішення практичних психологічних задач.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 23. Характер в структурі особистості. Характер і темперамент. Проблеми визначення характеру в сучасній психології. Поняття характеру, історія визначення, риси характеру. Основні</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний; усний метод (проблемна) -Презентація доповідей, обговорення;</p>	<p>2 2 2</p>

<p>властивості характеру. Характер в системі відносин особистості як ставлення. Основні погляди сучасної психології на взаємини характеру і темпераменту. Динамічні стереотипи як фундамент звичних дій, рис характеру. Акцентуації характеру. Паталогічність характеру. Фактори формування характеру людини в онтогенезі.</p>		<p>-співбесіда, проведення діагностування, складання протоколу дослідження.</p>	
<p>Тема 24. Здібності. Поняття та основні характеристики здібностей людини. Здібності і діяльність, ознаки здібності в людині до певного виду діяльності. Концепції походження здібностей та умов їх формування. Види здібностей. Рівні прояву здібностей: якісний і кількісний. Чотири рівня розвитку здібностей. Механізми розвитку здібностей: задатки; сприятливий вплив соціального середовища; власна активність. Умови втрачання здібностей.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>Поточний; усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей, обговорення проблемних питань; - вирішення практичних психологічних задач.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 25. Психологія діяльності. Сутність поняття. Активність і діяльність. Функції діяльності. Структура діяльності: потреба, мотив, мета дія. Внутрішня діяльність. Операція. Результат діяльності. Знання. Уміння. Механізм формування навички. Поняття навички. Види навичок. Звичка.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний; усний метод (проблемна) -Обговорення презентація доповідей, співбесіда; -опрацювання кейсів. вирішення практичних психологічних задач.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 26. Діяльність, характеристика провідних видів діяльності. Три види діяльності властиві людині. Ігрова діяльність як основний засіб пізнання. Характеристика навчальної діяльності. Трудова діяльність, праця як провідний вид діяльності дорослих. Фізична та розумова праця людини. Види діяльності і вік людини.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний; усний метод (співбесіда) -Обговорення презентація доповідей, співбесіда; -опрацювання кейсів. вирішення практичних психологічних задач.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 27. Мова та мовлення. Психологічна характеристика мови:</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний; усний метод (проблемна)</p>	<p>2 2 2</p>

<p>визначення, структура. Психологічна характеристика мовлення: визначення, функції, структура, види, стилі. Формування мовлення в онтогенезі.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Презентація доповідей, обговорення проблемних питань; -співбесіда, вирішення практичних психологічних задач.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 28. Психологія спілкування. Поняття про спілкування у психології. Структура спілкування: суб'єкти, зміст, засоби, результат. Класифікація видів спілкування. Формальне спілкування. Неформальне спілкування. Засоби спілкування.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний; усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей, опитування; -опрацювання кейсів, вирішення практичних психологічних задач.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема 29. Спілкування, функції спілкування. Комунікативна функція обміну інформацією. Перцептивна функція як сприймання й ставлення до співрозмовника. Інтерактивна функція як обмін впродовж взаємодії. Конфліктне спілкування. Вербальне та невербальне спілкування. Мова жестів, рухів.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>Поточний; усний метод (співбесіда) -Презентація доповідей, обговорення; -вирішення практичних психологічних задач, проведення діагностування.</p>	<p>2 2 2</p>
<p>Тема. 30. Соціальні групи. Поняття про соціальні групи. Міжособистісні стосунки у групі. Психологічна сумісність і конфлікт у міжособистісних стосунках. Процеси інтеграції і диференціації в групах.</p>	<p>Лекція, семінар, практика</p>	<p>-Поточний, усний метод (проблемна) -Обговорення проблемних питань презентації доповідей, співбесіда; - виконання практичних завдань. Контрольна робота_розділ 3</p>	<p>2 2 2</p>

4. Організація самостійної роботи студентів та інформація про індивідуальне завдання.

Завдання з навчальної дисципліни «Загальна психологія з практикумом» розробляються викладачем з дисципліни «Загальна психологія з практикумом» і передбачають тематичний перелік теоретичних та семінарських, практичних завдань до кожного заняття, перевірку мультимедійних презентацій матеріалу доповідей, використання методичного матеріалу, що відповідає тематики розділів курсу. Тематика доповідей,

презентацій для виступів студентів може уточнюватися для кожного студента за його бажанням. Індивідуальні завдання є однією з форм організації навчання у вузі, яке має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти під керівництвом викладача з дисципліни «Загальна психологія з практикумом» здійснюється протягом 3-х семестрів у формі: вивчення літературних джерел, рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки доповідей, презентацій за ними; вивчення методичного матеріалу щодо наданої тематики, вирішення практичних завдань з використанням психодіагностичних методик. Завдання для індивідуальної роботи студента: виступи з науковими доповідями, участь у конференціях; написання тематичних оповідань, підбір відео та аудіо матеріалів із розділів навчальної дисципліни; підбір матеріалів і створення презентації з відповідної теми дисципліни. Загальний перелік тем з курсу у додатку А.

5. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

Кожному здобувачу потрібно доєднатися до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для листування з викладачем. У режимі онлайн, змішаного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми Google Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувач має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету. Для роботи в дистанційному форматі потрібні ноутбук / персональний комп'ютер / мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань, виконання домашніх завдань, виконання завдань самостійної роботи, проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.

6. Політика дисципліни.

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання завдань відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн / змішаній формах за погодженням із керівником курсу.

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.
- У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

7. Система оцінювання та вимоги.

Здобувач допускається до складання *заліку* з дисципліни, якщо ним повністю виконані всі види робіт, передбачені робочим навчальним планом та програмою навчальної дисципліни. Залік - це форма підсумкового (семестрового) контролю, яка передбачає оцінювання засвоєння здобувачами навчального матеріалу на підставі поточного контролю результатів виконання ним певних видів робіт (на практичних, семінарських і лабораторних, індивідуальних заняттях), так і результатів виконання самостійних завдань.

Здобувач допускається до складання *екзамену* з дисципліни, якщо ним повністю виконані всі види робіт, передбачені програмою навчальної дисципліни. У разі, коли протягом навчального семестру до початку підсумкового (семестрового) контролю, визначеного навчальним планом, здобувач набрав менше балів, ніж зазначено у програмі навчальної дисципліни (менше 36 балів), відбувається недопуск здобувача до складання підсумкового (семестрового) контролю.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового (семестрового) контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних джерелах, вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів

Засвоєння матеріалу оцінюється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських, практичних заняттях, результати самостійної роботи здобувачів) проводити за критеріями:

- 0% завдання не виконано;
- 40% - завдання виконано частково або невчасно, а відповідь містить суттєві помилки методичного характеру,
- 60% завдання виконано повністю, але невчасно, а відповідь містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;
- 80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте відповідь містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
- 100% завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Розподіл балів за видами діяльності:

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	кількість одиниць	максимальна кількість балів	Форма контролю
Робота на семінарському занятті	4	10	40	Залік
Виконання завдань для практикуму	5	10	50	
Контрольна робота	10	1	10	
Разом			100	
Розрахунок балу за залік :40+50+10 = 100				

Вид діяльності студента	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
«Загальна психологія з практикумом», 2,3 семестри		
Відповіді на питання семінарських занять, під час аудиторної роботи	26x10=20	26x10=20
Виконання презентації доповіді	56*2=10	56*2=10
Виконання завдань практикуму	26x10=20	26x10=20
Виконання контрольної (підсумкової) роботи	10	10
Усього за розділом	60	60
Екзамен	40	40
Усього за дисципліною	100	

Значення оцінки

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	«зараховано»	Відмінно-відмінний рівень знань (умінь) В межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80-89		Дуже добре -рівень знань достатньо високий (умінь) В межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-79		Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74		Задовільно -посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68		Достатньо мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	30-59	«не зараховано»	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29		Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота вивченням курсу з повторним

Види контролю:

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських та практичних заняттях у формі: семінарів-презентацій та практичних завдань з індивідуальною роботою.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення основних розділів курсу, змістових блоків і здійснюється у вигляді контрольної роботи.

Підсумковий контроль відбувається у формі екзамену.

7. Рекомендовані джерела інформації:

Назва теми	Рекомендовані джерела інформації до теми (основна література; допоміжна література; інформаційні ресурси в мережі Інтернет)
РОЗДІЛ 1. Загальна характеристика психології як науки, природа	Основна література: 1. Загальна психологія: Хрестоматія / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2015. 2. Загальна психологія. Теоретико-методологічні основи науки [Електронний ресурс]: Навч. посіб. / О. В. Ловка, Л. Л. Борисенко, Л. А. Колесніченко, Л. В. Музичко, А. В. Тімакова, Д. Г.

<p>структура психічних явищ.</p>	<p>Лавриненко / За заг. ред. О. В. Ловкої. — К.: КНЕУ, 2019. — 390, [2] с.</p> <p>3. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: Схеми, опорні конспекти, методики. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2011</p> <p>4. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра–К., 2020. – 564 с.</p> <p>5. Хохліна О.П. Загальна психологія: Хрестоматія. Навчальний посібник /Хохліна О.П., Кущенко І.В., Гребенюк М.О. – К.: Істина, 2013</p> <p>6. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум. – К.: Каравела, 2016.</p> <p>7. Пашукова Т.І., Допіра А.І., Дьяконов Г.В. Практикум із загальної психології. – К.: Знання, 2006.</p> <p>8. Зелінська Т.М. Практикум із загальної психології / Зелінська Т.М., Михайлова І.М. – К.: Каравелла, 2016</p> <p>Допоміжна література</p> <p>9. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. (для студ. вищ. навч. закл.). 3-тє вид.. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – С. 1007.</p> <p>Інформаційні ресурси</p> <p>10. http://document.kdu.edu.ua/info_zab/053_425.pdf</p> <p>11. https://lira-k.com.ua/preview/12628.pdf</p>
<p>РОЗДІЛ 2. Психічні процеси та стани. Психологічна характеристика особистості.</p>	<p>Основна література:</p> <p>1. Загальна психологія: Хрестоматія / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2015.</p> <p>2. Загальна психологія. Теоретико-методологічні основи науки [Електронний ресурс]: Навч. посіб. / О. В. Ловка, Л. Л. Борисенко, Л. А. Колесніченко, Л. В. Музичко, А. В. Тімакова, Д. Г. Лавриненко / За заг. ред. О. В. Ловкої. — К.: КНЕУ, 2019. — 390, [2] с.</p> <p>3. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: Схеми, опорні конспекти, методики. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2011</p> <p>4. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра–К., 2020. – 564 с.</p> <p>5. Хохліна О.П. Загальна психологія: Хрестоматія. Навчальний посібник /Хохліна О.П., Кущенко І.В., Гребенюк М.О. – К.: Істина, 2013</p> <p>6. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум. – К.: Каравела, 2016.</p> <p>7. Пашукова Т.І., Допіра А.І., Дьяконов Г.В. Практикум із загальної психології. – К.: Знання, 2006.</p> <p>8. Зелінська Т.М. Практикум із загальної психології / Зелінська Т.М., Михайлова І.М. – К.: Каравелла, 2016</p> <p>Допоміжна література</p> <p>8. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. (для студ. вищ. навч. закл.). 3-тє вид.. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – С. 1007.</p> <p>9. Агаєв Н.А., Кокун О.М., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Остапчук В.В., Ткаченко В.В. Збірник методик для діагностики негативних</p>

	<p>психічних станів військовослужбовців: Методичний посібник. – К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2016. – 234 с.</p> <p>Інформаційні ресурси</p> <p>10. http://document.kdu.edu.ua/info_zab/053_425.pdf</p> <p>11. https://lira-k.com.ua/preview/12628.pdf</p>
<p>РОЗДІЛ 3. Психічні властивості. Психологічний аналіз діяльності</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна психологія: Хрестоматія / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2015. 2. Загальна психологія. Теоретико-методологічні основи науки [Електронний ресурс]: Навч. посіб. / О. В. Ловка, Л. Л. Борисенко, Л. А. Колесніченко, Л. В. Музичко, А. В. Тімакова, Д. Г. Лавриненко / За заг. ред. О. В. Ловкої. — К.: КНЕУ, 2019. — 390, [2] с. 3. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: Схеми, опорні конспекти, методики. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2011 4. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра–К., 2020. – 564 с. 5. Хохліна О.П. Загальна психологія: Хрестоматія. Навчальний посібник /Хохліна О.П., Кущенко І.В., Гребенюк М.О. – К.: Істина, 2013 6. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум. – К.: Каравела, 2016. 7. Пашукова Т.І., Допіра А.І., Дьяконов Г.В. Практикум із загальної психології. – К.: Знання, 2006. 8. Зелінська Т.М. Практикум із загальної психології / Зелінська Т.М., Михайлова І.М. – К.: Каравелла, 2016 <p>Допоміжна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Агаєв Н.А., Кокун О.М., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Остапчук В.В., Ткаченко В.В. Збірник методик для діагностики негативних психічних станів військовослужбовців: Методичний посібник. – К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2016. – 234 с. 10. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. (для студ. вищ. навч. закл.). 3-тє вид.. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – С. 1007. <p>Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. http://document.kdu.edu.ua/info_zab/053_425.pdf 12. https://lira-k.com.ua/preview/12628.pdf <p>https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/38130/lovka_19.pdf?sequence=1&isAllowed=y</p>

Теми для самостійної роботи, індивідуальних завдань.

1. Основні етапи становлення та розвитку психології як науки: психологія як наука про душу
2. Основні етапи становлення та розвитку психології як науки: психологія як наука про свідомість.
3. Первісні та міфологічні уявлення про психіку людини.
4. Основні напрямки психології у першій половині ХХ ст.
5. Психофізіологія, вчені які є засновниками сучасного психологічного напрямку, основний науковий внесок
6. Становлення та сучасний стан біхевіоризму як психологічної школи.
7. Становлення та сучасний стан психоаналізу.
8. Діяльнісний підхід, вчені які є засновниками сучасного психологічного напрямку, основний науковий внесок
9. Гуманістична психологія (концепції та персоналії).
10. Становлення когнітивної психології – провідні ідеї та концепції.
11. Концепція особистості Ананьєва Б.Г.
12. Концепція особистості Божович Л.І.
13. Концепція особистості Леонтьєва О.М.
14. Концепція особистості Мерліна В.С.
15. Концепція особистості Петровського А.В.
16. Концепція особистості Платонова К.К.
17. Концепція особистості Узнадзе Д.Н.
18. Концепція особистості Ядова В.О.
19. Концепція особистості - Теорія самоактуалізації А. Маслоу
20. Концепція особистості - феноменологічна теорія К. Роджерса
21. Особистість у логотерапії Віктора Франкла
22. Концепція особистості - екзистенційна психологія Р. Мея
23. Теорія особистості У.Джеймса
24. Концепція особистості Дж. Келлі, когнітивна теорія особистості.
25. Теорія типів особистості Ганса Айзенка
26. Концепція особистості у психоаналізі З. Фрейда
27. Концепція особистості в аналітичній психології к. Г. Юнга
28. Концепція особистості - Диспозиційна теорія особистості Гордона Оллпорта.
29. Концепція особистості в індивідуальній психології А. Адлера.
30. Особистісний сенс, проблема екзистенційного вакууму
31. Основні положення культурно-історичної теорії походження вищих психічних властивостей людини.
32. Становлення та розвиток свідомості як психологічна проблема.
33. Основні етапи становлення знань про природу психічного.
34. Психологічний зміст самосвідомості.
35. Поняття особистості та індивіду та індивідуальності в радянській психології.
36. Становлення вищих психічних функцій людини.
37. Міждисциплінарні зв'язки психології та її місце в системі психологічного знання.
38. Основні напрямки сучасної психології.
39. Класифікація і сутність методів психологічного дослідження.

40. Загально-наукові та конкретні наукові психологічні методи, метод психології – інтроспекція, самоспостереження
41. Психологічна сутність свідомості.
42. Поняття "Я"-концепції у психології.
43. Проективні методи у психологічних дослідженнях
44. Метод семантичного диференціалу.
45. Психологічні дослідження свідомості.
46. Проблема дослідження характеру і темпераменту.
47. Рефлекторна теорія психіки та сенсорно-перцептивних процесів.
48. Поняття про аналізатор.
49. Цілісність та структурність сприймання, різні тлумачення їхніх механізмів.
50. Проблеми сприймання часу.
51. Зорова система та зорові відчуття.
52. Слухова система та слухові відчуття.
53. Модель функціональної системи за П.К. Анохіним.
54. Функціональні блоки мозку за А.Р. Лурією.
55. Філогенетичне походження відчуттів.
56. Теорія безпосереднього сприймання Д. Гібсона.
57. Теорія логічної категоризації у сприйманні Д. Брунера.
58. Особистісний підхід до сприймання.
59. Дослідження сприймання в руслі теорії установки.
60. Діяльнісний підхід до сприймання в радянській психології.
61. Теорія перцептивних дій та її значення для вивчення ефекторних процесів у сприйманні.
62. Емоційні стани і вік людини.
63. Емоції і почуття.
64. Спілкування і професійна діяльність людини.
65. Розвиток особистості, віковий і гендерний аспект.
66. Переживання, психологічна сутність.
67. Емоційні стани і свідомість людини.
68. Мова та функції мови.
69. Узагальненість перцептивного образу, її зумовленість уявленням та мисленням.
70. Феномен уявного руху (автокінетичний ефект, уявний рух).
71. Розвиток сприймання при оволодінні предметною діяльністю. (Б.Г. Ананьєв, Е.В. Шорохова).
72. Дослідження сприймання в контексті психологічної теорії діяльності О.М. Леонтьєва.
73. Увага як дія контролю (П.Я.Гальперін).
74. Здібності та інтелект у структурі особистості
75. Захисно-компенсаторні механізми особистості
76. Теорія особистості в роботах З.Фрейда.
77. Розвиток Я- концепції та виховання.
78. Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості.
79. Самосвідомість особистості як основа її розвитку.
80. Комплекс неповноцінності та його вплив на розвиток особистості.
81. Взаємозв'язок біологічного та соціального в особистості.
82. Значення емоцій у процесі розвитку людини.
83. Психологічні теорії емоцій.
84. Психологічні аспекти стресу.
85. Тривожність як властивість особистості та її прояви.
86. Емоційна регуляція учбової діяльності студентів.
87. Типи темпераменту та їх психологічна характеристика.

88. Конституційні типології особистості.
89. Вітчизняні теорії особистості в психології.
90. Зарубіжні теорії особистості в психології.
91. Структура особистості в сучасних психологічних дослідженнях.
92. Психологічні механізми вольової регуляції.
93. Становлення вольових якостей особистості.
94. Прояви акцентуацій характеру у дітей підліткового віку.
95. Особливості соціалізації дітей молодшого шкільного віку.
96. Проблема рухливих сил психічного розвитку людини в онтогенезі в світлі теорій вітчизняної та зарубіжної психології.
97. Діяльність як детермінанта психічного розвитку дитини.
98. Соціальна роль та соціальний статус, їх значення для становлення особистості
99. Порівняльна характеристика гри, учіння, праці як провідних видів діяльності.
100. Роль спілкування в психологічному онтогенетичному розвитку людини.
101. Здібності, обдарованість та талант: взаємозв'язок та відмінності.
102. Психологічна структура та принципи розвитку творчої обдарованості.
103. Проблеми компенсації здібностей.
104. Природа творчих здібностей.
105. Особистісні фактори в розвитку та реалізації творчого потенціалу.
106. Особистісно-діяльнісний підхід до розгляду здібностей.
107. Функціонально-генетичний підхід до розгляду здібностей.
108. Умови та фактори нормального та аномального розвитку особистості.
109. Ціннісні орієнтації особистості та їх вплив на поведінку людини.
110. Дослідження феномену та функцій психологічного захисту.
111. Мотивація агресивної та про соціальної поведінки
112. Самооцінка особистості як фактор самосвідомості.
113. Особливості мотиваційної сфери особистості та їх вплив на успішність діяльності.